

Wereld

Opgave 2 – Made in The Netherlands

Bij deze opgave hoort bron 3.

Vanaf de jaren 80 maakten technologische innovaties het steeds vaker mogelijk om delen van de productieketen vanuit Nederland naar andere regio's te verplaatsen.

- 2p **5** Geef twee technologische innovaties die deze verplaatsing van de productie mogelijk maakten.

Gebruik bron 3.

De afgelopen tien jaar vindt steeds vaker reshoring plaats. Robotisering is een belangrijke ontwikkeling om reshoring in het productieproces mogelijk te maken.

- 2p **6** Geef aan
- vanuit welke regio reshoring met name plaatsvindt;
  - waarom robotisering een belangrijke ontwikkeling is om reshoring in het productieproces mogelijk te maken.

In de eerste maanden van de coronapandemie werd de noodzaak van reshoring duidelijk door een tekort aan medische beschermingsmiddelen. De Sociaal-Economische Raad adviseerde tot reshoring van essentiële productieprocessen **en** daarbij op Europees niveau samen te werken.

- 2p **7** Beredeneer dit advies van de Sociaal-Economische Raad.

Gebruik bron 3.

In de jaren 80 was er enthousiasme over offshoring in het productieproces. Offshoring had kostenverlaging als grote voordeel, maar het had ook nadelen.

- 3p **8** Geef drie nadelen van offshoring op mondiaal schaalniveau.

Opgave 2 – Made in The Netherlands

---

bron 3

Made in The Netherlands: reshoring

Een groeiende groep Nederlandse bedrijven haalt delen van hun productieketen terug uit lagelonenlanden. Ook steeds meer multinationals in andere landen in Europa en in de Verenigde Staten halen productieactiviteiten terug.

Ongeveer 15% van de bedrijven in Nederland die delen van hun productieketen uitgeschoven hadden naar lagelonenlanden (*offshoring*) hebben hun productieactiviteiten weer teruggehaald naar Nederland. Naar aanleiding van de coronacrisis, waardoor tekorten aan medische beschermingsmiddelen ontstonden, bracht de Sociaal-Economische Raad (SER) in februari 2021 een verslag uit over de rol die reshoring kan spelen bij het versterken van de Nederlandse industrie.